

POLO-Cro28

Opservatorij politika u Hrvatskoj
Jean Monnet potpora institucijama
2015. - 2018.

Pregled provedenih aktivnosti i rezultata projekta „POLO-Cro28 Opservatorij politika u Hrvatskoj“, Erasmus+ Jean Monnet institucionalna potpora

Erasmus+ Jean Monnet projekt institucionalne potpore „POLO-Cro28 Opservatorij politika u Hrvatskoj“ proveo je Institut za razvoj i međunarodne odnose (IRMO) u trogodišnjem razdoblju od rujna 2015. do kraja kolovoza 2018. Projekt je zamišljen kao opservatorij provedbe odabranih ekonomskih politika EU-a u Hrvatskoj i novim državama članicama. Projekt su proveli istraživači i mladi suradnici Instituta za razvoj i međunarodne odnose iz Zagreba, a koordinirala ga je izv. prof. dr. sc. Višnja Samardžija. Svi su rezultati projekta objavljeni na web stranici IRMO-a na hrvatskom i engleskom jeziku.

Provedbom projekta nastojalo se identificirati ključne izazove u provedbi odabranih europskih politika u Hrvatskoj i izraditi preporuke za donositelje odluka na temelju iskustava i primjera dobre prakse drugih novih članica EU-a. Nadalje, nastojalo se unaprijediti komunikaciju o politikama EU-a između istraživača, donositelja odluka i civilnog društva kako bi se pridonijelo informiranosti, transparentnosti i razumijevanju tih politika. Daljnji cilj projekta bio je unaprijediti, proširiti, inovirati i ojačati vidljivost istraživačke aktivnosti IRMO-a u područjima odabranih ekonomskih politika EU-a te pokrenuti javne rasprave o tim temama i približiti ih široj javnosti. Ne manje važan cilj bio je također razvoj vještina i znanja mladih istraživača njihovim uključivanjem u predviđene istraživačke aktivnosti pod vodstvom mentora.

POLO-Cro28 projekt temeljio se na sustavnom praćenju i multidisciplinarnoj analizi šest područja europskih politika: i) ekonomsko upravljanje i Europski semestar, ii) konkurentnost, iii) socijalna politika i nezaposlenost mladih, iii) kohezijska politika i upravljanje fondovima EU-a, v) energetska politika,

vi) politika zaštite okoliša. Ciklus provedbe projekta sastojao se od razrade metodološkog okvira za znanstvenoistraživački i analitički rad, organizacije okruglih stolova za svako tematsko područje, provedbe istraživanja (*policy papers* i analitički osvrti) te organizacije međunarodne konferencije i objavljivanja knjige.

Za svako od navedenih područja organiziran je tematski okrugli stol kojim se nastojalo podići svijest o potrebi kontinuirane provedbe ekonomskih i socijalnih reformi u Hrvatskoj u sklopu revidirane strategije Europa 2020. Partner u organizaciji skupova bilo je Predstavništvo Europske komisije u Zagrebu što je znatno pridonijelo vidljivosti i kvaliteti javnih rasprava. Na lokanoj razini okrugli stolovi su organizirani u Osijeku i Opatiji, u suradnji sa Sveučilištem Josip Juraj Strossmayer te Pravnim fakultetom Sveučilišta u Rijeci i Jean Monnet Centrom izvrsnosti iz Opatije.

Svaki okrugli stol bio je koncepcijski osmišljen i proveden u suradnji istraživača s kreatorima politika i dionicima provedbe po tematskim područjima. Stručnjaci iz Hrvatske raspravljali su o aktualnim izazovima u cilju unapređenja provedbe europskih preporuka, a postignuća Hrvatske kritički su razmatrana u odnosu na rezultate drugih novih država članica kako bi se identificirali primjeri dobre prakse i mogućnosti njihove primjene u Hrvatskoj. Okrugli stolovi bili su prilika za javno komuniciranje pitanja provedbe europskih politika sa širom javnosti. Četiri okrugla stola (Europski semestar, Zaštita okoliša, Konkurentnost i Kohezijska politika) održana su u Zagrebu u prostorijama Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj, a dva izvan Zagreba kako bi se postigla što ravnomjernija teritorijalna raspoređenost predviđenih aktivnosti. Skup o socijalnoj politici i nezaposlenosti mladih održan je u Rektoratu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a okrugli stol o energetskej politici organiziran je u Jean Monnet međusveučilišnom centru izvrsnosti u Opatiji. Svi su skupovi bili dobro posjećeni i medijski predstavljeni. Mladi istraživači sastavili su za svaki skup izvještaje koji su široj javnosti omogućili uvid u izlaganja i rasprave te koji su putem web stranice široko diseminirani.

Glavni znanstvenoistraživački rezultati projekta obuhvaćaju šest *policy* radova koji komparativno sagledavaju postignuća Hrvatske u odnosu na druge odabrane nove države članice na šest analiziranih područja. Oni su objavljeni na web stranici projekta, a na kraju provedbe projekta i u ovoj knjizi. Svi ti radovi slijede isti metodološki obrazac. Analize su temeljene na akademskim izvorima i službenim dokumentima kao i na relevantnim statističkim pokazateljima. Svaki donosi analitički utemeljene preporuke namijenjene donositeljima odluka u Hrvatskoj, a svrha im je unaprijediti provedbu politika EU-a. Njihovi su autoriiskusni istraživači IRMO-a i vanjski suradnici, a svaki je rad prošao postupak dvostruke recenzije te je lektoriran i u cijelosti preveden na engleski jezik.

Mladi istraživači su uz mentorski rad voditelja tematskih cjelina objavili na web stranici projekta osamnaest kraćih analitičkih osvrtâ. Osvrti su se bavili odabranim aktualnim pitanjima provedbe odrađenih politika u Hrvatskoj, postignućima Hrvatske u komparativnom smislu, a često su produbljivali i neke aspekte analiza prethodno objavljenih u sklopu *policy* papira. U izradi spomenutih osvrtâ sudjelovalo je jedanaest mladih istraživača, zaposlenika Instituta ili polaznika stručnog osposobljavanja te vanjskih suradnika. Analitički osvrti su kao i *policy* papiri kontinuirano objavljivani na web stranici projekta.

Rezultati istraživanja izloženi su na znanstvenim konferencijama. Primjerice, rezultate *policy* papira iz područja ekonomskog upravljanja i Europskog semestra koordinatorica projekta izložila je na konferenciji „Europska unija i Sjeverna Amerika: neizbježno partnerstvo“ održanoj u Halifaxu, Kanada, od 9. do 11. svibnja 2016. Konferenciju je organiziralo udruženje European Community Studies Association – Canada (ECSA-C) uz potporu Erasmus+ programa Europske unije.

Tijekom provedbe projekta vodilo se računa i o umrežavanju sa sličnim projektima. Tako je koordinatorica projekta sudjelovala na Jean Monnet seminaru „European Union à la carte“ održanom u Malmöu, Švedska, od 19. do 20. lipnja 2016. U sklopu tog seminara ukratko su predstavljeni neki od rezultata POLO-Cro28 projekta. U listopadu 2016. mlađa suradnica na projektu sudjelovala je na osposobljavanju u sklopu „PONT – treninga profesionalnih vještina“ održanog u Bruxellesu u organizaciji Transeuropskog udruženja za istraživanje politika (TEPSA). U svibnju 2018. druga mlađa suradnica također je sudjelovala u ovom osposobljavanju. Treninzi su organizirani u sklopu srodnog projekta „Profesionalni trening o EU poslovima – PONT“ koji kao i POLO-Cro28 financira Erasmus+ Jean Monnet program Europske unije potpore institucijama. Rezultate većine *policy* papira istraživači IRMO-a koristili su za unapređenje nastavne djelatnosti u sklopu svojih predavačkih angažmana na hrvatskim sveučilištima.

Vidljivost projekta omogućena je među ostalim i redovitim dopunjavanjem dvojezične hrvatsko - engleske web stranice projekta (<http://polocro28.irmo.hr/en/>) uspostavljene na samom početku implementacije projektnih aktivnosti u okviru web stranice IRMO-a, a koja uključuje rubrike novosti, informacije o projektu, događanja i istraživanja. Putem web stranice diseminirani su svi izvještaji i istraživački materijali, a uz to su u rubrici novosti redovito objavljivane relevantne vijesti u sklopu odabranih istraživačkih područja. Za trogodišnjeg trajanja projekta objavljene su brojne novosti i svi istraživački rezultati projekta. Stranica je linkom povezana s Facebookom i Twitterom Instituta putem kojih su također odašiljane informacije o projektnim aktivnostima. Važna komponenta za uspjeh diseminacijskih aktivnosti bio je i vizualni identitet

projekta, kreiran u obliku logotipa u prvim mjesecima implementacije. Vidljivost je znatno ojačana i putem newslettera Transeuropskog udruženja za istraživanje politika (TEPSA) čiji je član IRMO, putem kojeg su odašiljane obavijesti o projektnim događanjima i publikacijama.

Međunarodna konferencija „Izazovi provedbe EU politika u Hrvatskoj i drugim novim državama članicama“ organizirana je 9. srpnja 2018. godine u Zagrebu. Konferencija je okupila hrvatske i inozemne stručnjake kako bi se razmotrile najaktualnije teme u fokusu projekta te sažeto prezentirale sve provedene aktivnosti. Konferenciju je plenarnim izlaganjem otvorio visoki predstavnik Europske komisije. U nastavku rad je bio podijeljen u dva tematska panela: i) ekonomsko upravljanje i koordinacija socio-ekonomskih politika i ii) kohezijska politika, zaštita okoliša i energetska politika. Konferencija je, kao i prethodno održana četiri zagrebačka okrugla stola, organizirana u suradnji s Predstavništvom Europske komisije u Hrvatskoj.

Završni rezultat projekta je dvojezična knjiga *Izazovi provedbe europskih politika u Hrvatskoj / The Challenges of implementing European policies in Croatia*. Dostupna je u tiskanoj i elektronskoj verziji u izdanju IRMO-a. Ona donosi ažurirane verzije *policy* radova koji su u sklopu projekta bili dostupni na web stranici.